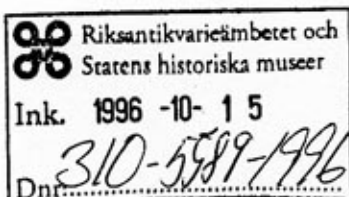

Kulturmiljöenheten
Länsantikvarie
Margit Forsström
0470-864 88

Byggnadsminnesförklaring av Elin Wägners hem Lilla Björka på fastigheterna Växjö Berg 17:1 (tidigare Björka Norregård 2:8) och Växjö Berg 16:1 (tidigare Fiskaregård 1:1), Bergs sn, Växjö kommun

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ lagen (1988:950) om kulturminnen (KML) Elins Wägners hem Lilla Björka med omgivande mark och tillhörande byggnader på rubricerade fastigheter för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Bostadshuset får inte rivas, flyttas eller på annat sätt förändras till det yttre.
2. Bostadshusets inre får inte förändras vad det gäller rumsindelning och fast inredning såsom eldstäder och förvaringsskåp.
3. De båda övriga byggnaderna på fastigheterna, dvs det nuvarande uthuset vid vägen, som ursprungligen varit kyrkstallar, samt skriverstugan i områdets sydöstra hörn får ej förändras beträffande exteriör eller interiör utan länsstyrelsens godkännande.
4. Samtliga byggnader skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Vid underhållsarbeten skall samma material och färgtyper som de ursprungliga användas.
5. Det område kring byggnaderna som på bilagda karta markerats med skraffering - motsvarande de båda fastigheter som byggnaderna ligger på - skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Postadress
351 86 VÄXJÖ
*LjörkBM

Gatuadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-860 00

Telefax
0470-862 20

Postgiro
3 51 77-5

Datum
1996-10-08Ärendenummer
221-6639-94

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar beträffande underhållet av byggnaderna och vården av det kringliggande området.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Länsstyrelsen har på eget initiativ tagit upp frågan om byggnadsminnesförklaring av rubricerade byggnad, som Ni är ägare till. Frågan aktualiserades hösten 1994 i samband med att den privatperson som då ägde fastigheten avsåg att försälja den.

Inskrivningsmyndigheten vid Växjö tingsrätt underrättades den 19 september 1994 om att fråga om byggnadsminnesförklaring väckts.

Stiftelsen Elin Wagners Lilla Björka blev ägare till fastigheten genom köp den 28 december 1994 och Ni har godkänt förslaget till byggnadsminnesförklaring i skrivelse den 12 maj 1995.

Smålands museum godkände förslaget till skyddsföreskrifter i ett yttrande den 1 dec 1994.

Växjö kommun, byggnadsnämnden, har genom protokollsutdrag den 21 december 1994 godkänt förslaget.

Riksantikvarieämbetet har lämnat synpunkter på skyddsföreskrifternas utformning.

Även Svenska Akademien har i ett yttrande den 14 oktober 1994 ansett att en kulturminnesförklaring vore väl motiverad.

MOTIVERING

Författarinnan Elin Wägner (1882 - 1949) lät bygga bostadshuset efter ritningar, som upprättats på hennes begäran av arkitekten Carl Bergsten, Stockholm, som hörde till vänkretsen. Huset stod färdigt 1924. Det karaktäriseras av ett möte mellan småländsk byggnadstradition och arkitektens inriktning på nationalromantiska drag i arkitekturen.

Arkitekten Carl Bergsten (1879-1935) var verksam i Stockholm och har där ritat många offentliga byggnader, t.ex. Hjorthagens kyrka (1907-08), Liljevalchs konsthall (1916), den svenska paviljongen på Paris-utställningen samt inredningen till svenska-amerika linjens båt Kungsholm (1928).

Datum
1996-10-08

Ärendenummer
221-6639-94

Elin Wägner bodde i närmare 25 år i Berg och skrev där många av sina kända böcker och en mångfald tidningsartiklar. Hon hade anknytning till bygden genom att hennes morfar Jonas Ekedahl varit prost i grannförsamlingen Tolg och hennes morbror, Alfred Ekedahl, var prost i Berg. Huset har i stort sett kvar sin ursprunglighet. En tillbyggnad gjordes 1964-65 med garage på den ena gaveln. På sikt är det möjligt att återställa huset till ursprungligt utseende.

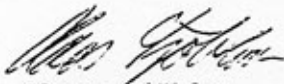
Uthuset vid vägen är en av de äldsta byggnaderna i byn Berg. Huset uppfördes ursprungligen som kyrkstallar till Ernatorps och Hjulatorps byar. Denna byggnad står på ursprunglig plats.

I bortre delen av området på en fastighet som köptes till lät Elin Wägner bygga en skrifvarstuga vid slutet av 1930-talet efter ritningar av hennes gode vän glaskonstnären Simon Gate.

Elin Wagners hem Lilla Björka - med omgivande mark och tillhörande byggnader - på rubricerade fastigheter är en synnerligen märklig byggnad genom sitt kulturhistoriska värde.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Länsrätten i Kronobergs län inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, se bilagda formulär 3.

Claes Sjöblom

Margit Forsström

Bilagor:
Delgivningskvitto
Karta
Hur man överklagar

Kopia för kännedom:
Växjö kommun, stadsarkitektenheten+karta
kultur- och fritidsförvaltningen+karta

Datum
1996-10-08

Ärendenummer
221-6639-94

Riksantikvarieämbetet, kulturmiljöavdelningen+karta
+delg kvitto
Smålands museum+karta
Planenheten+karta
Kulturmiljöenheten+karta

